

Groen hbo is snelle groeier

Uit de *dip*

Voor het eerst in de geschiedenis van het hoger agrarisch onderwijs is het aantal studenten de tienduizend gepasseerd. Voltijd- en een klein beetje deeltijd-, associate-degree- en masterstudenten. Groen hoger onderwijs is urgent en in trek.

Vooral opleidingen met een bèta-achtergrond groeien sterk

De cijfers van 2013 zijn nog niet bij alle hogescholen boven tafel, maar in 2012 was er een instroom van ruim 2700 studenten in groen hoger onderwijs. Dat zijn alleen de eerstejaars. Bij Inholland in Delft stroomden toen 184 studenten in, in 2013 waren dat er 261. Bij CAH Vilentum is het totaal aantal studenten in Dronten en Almere in vijf jaar met 400 gestegen (25%), waarvan ongeveer 200 in Almere. De groene hogescholen groeien meer dan de 'grijze' hogescholen. Is het de goede naam? Dronten trekt studenten uit het hele land. HAS Hogeschool scoort al jaren goed in de hbo-keuzegids. Of is er meer aan de hand?

Rooskleurig

Jong volwassenen kunnen kiezen uit 31 groene hbo-opleidingen. Daarnaast zijn er nog drie

opleidingen op het gebied van Life Sciences die geregistreerd zijn bij een andere onderwijsinstelling. De groei zit bij opleidingen die met biologie te maken hebben, zoals *Life Sciences* (o.a. biotechnologie en chemie), met voeding en met buitenruimte zoals Kust- en zeemanagement en Milieukunde.

Opvallend hierbij is de toegenomen belangstelling voor opleidingen die gebaseerd zijn op bètavakken. Wellicht heeft de promotiecampagne voor de keuze van een bètaprofiel hieraan bijgedragen. Meer leerlingen hebben zo'n profiel gekozen, meer jongeren willen daar iets mee. Hogescholen hebben de vraag uit de sector vertaald in nieuwe *bèta-based* opleidingen. En niet onbelangrijk: het arbeidsmarktperspectief met een bètaopleiding is zeer rooskleurig, zelfs nu.

Deze groei is niet zomaar uit de lucht komen vallen. In hun gezamenlijke sectorplan 2011-2015 hebben de groene hogescholen duidelijke ambities uitgesproken voor wat betreft groei, vernieuwing van opleidingen en locaties.

Uitstraling

Een aantal opleidingen heeft de laatste jaren met krimp te maken gehad. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de zorgenkindjes van de overheid en van de sector: de 'diepgroene' primaire opleidingen als Dier- en Veehouderij en Tuin- en Akkerbouw. Aan de daling van het aantal instromers voor deze opleidingen is nu een eind gekomen. Ze groeien weer. Ook de opleidingen op het gebied van landschapsinrichting hebben de voorgaande jaren krimp laten zien, maar zijn in 2013 weer gegroeid. Stoas Vilentum laat eenzelfde beweging zien. Sinds 2009 daalde het aantal studenten fors, maar sinds 2011 is er weer groei. Verhuizing, de

uitstraling van het tijdelijke oude gebouw en van het nieuwe onderkomen kunnen daar een rol in gespeeld hebben. Het aantal voltijdstudenten is redelijk stabiel, maar het aantal deeltijders beweegt mee met het aantal leerlingen op aoc's. Als er op de aoc's veel werk is, stromen ook veel mensen vanuit de sector in om in deeltijd een bevoegdheid te halen. Veertig procent van de studenten bij Stoas Vilentum volgt een deeltijdopleiding.

Regio

Een oorzaak voor het herstel kan liggen in de crisis en de onzekerheid over de inrichting en financiering van het onderwijs. Maar dat verklaart niet waarom juist de groene hogescholen zijn gegroeid.

Groen onderwijs en het groene bedrijfsleven hebben niet stil gezeten. De aansluiting onderwijs en bedrijfsleven is sterk verbeterd. Het bedrijfsleven zet de laatste tijd meer druk op het mbo om hun opleidingen weer goed te laten aansluiten op het hbo. De groeicijfers zouden het bewijs kunnen zijn dat deze actieve inzet zijn vruchten afwerpt.

En het groene hbo verandert. In de afgelopen paar jaar zijn er opleidingen bijgekomen die een cross-over zijn tussen grijs en groen, denk aan Geo Media & Design en Food Design & Innovation bij HAS Hogeschool. Ook zijn er locaties bijgekomen: Almere en Venlo. Almere heeft een duidelijke focus op de Randstad met een opleiding als Groene Stedelijke Ontwikkeling. Venlo heeft een focus op Greenport Venlo, met opleidingen als FreshFood & Innovation en Bedrijfskunde en Agribusiness.

Glimmende apparaten

Ook de al langer bestaande locaties krijgen steeds duidelijker eigen speerpunten die met de regio te maken hebben. Het topsectorenbeleid genereert Centres of Expertise op deze locaties, er komen lectoren die interessante mensen, opdrachten en onderzoek binnenhalen. De topsector Techniek stimuleert *smart farming* in het 'diepgroene' Dronten. De topsector Water heeft haar Centre of Expertise in Leeuwarden in de 'waterhal' met de nieuwste apparatuur. Hierin participeren naast het mbo en hbo ook bedrijfsleven, onderzoek, gemeente en provincie. Geïnteresseerde studenten krijgen hier zicht op een carrière in het

AANTAL INGESCHREVEN STUDENTEN HOGER AGRARISCH ONDERWIJS

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
7990	8027	8485	8891	9123	9325	>10.000*)

*) Het precieze aantal studenten voor 2013 konden de hogescholen nog niet geven.

watermanagement. Niet alleen vanwege de glimmende apparaten, maar ook omdat ze daar de regionale arbeidsmarkt tegenkomen binnen projecten en onderzoek.

Zichtbaar

Focus, samenwerking met de regio en het bedrijfsleven, cross-overs, het groene hbo heeft een duidelijke koers uitgezet. Een laatste oorzaak kan zijn dat thema's als duurzaamheid, dierenwelzijn, het milieu en voeding op dit moment hip zijn. De media besteden er veel aandacht aan en jongeren die begaan zijn met de toekomst en de wereld kunnen daar met een groene opleiding een steentje aan bijdragen. Nederland is een gidsland als het gaat om de groeiende wereldbevolking te voeden en ruimtelijke vraagstukken die samenhangen met bevolkingsdruk op te lossen. Dat het groene hbo die kennis in huis heeft, mag nog meer zichtbaar zijn. Groen onderwijs is veel te bescheiden. ■

Opleidingen op het gebied van voeding trekken veel nieuwe studenten